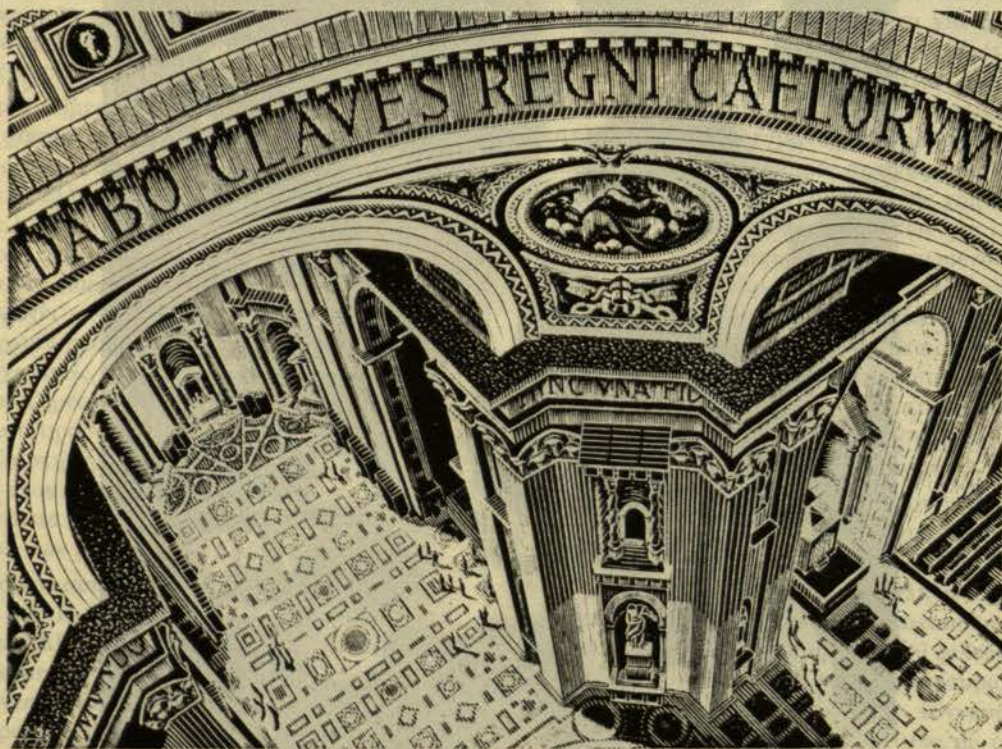

Το πιο παλιό τεχνολογικό εκπαιδευτικό Ίδρυμα της χώρας, το Πολυτεχνείο, έχει μακριά και τιμημένη (ένδοξη ενίοτε) παράδοση. Έχει επίσης την ιδιαιτερότητα πολλά μέλη του να περνούν όλη την ενήλικη ζωή τους δουλεύοντας γι' αυτό, μέχρι την σύνταξη. Η πρακτική αυτή δεν είναι αναγκαστικά η βέλτιστη από ακαδημαϊκής απόψεως, αφού ένα ποσοστό πνευματικής διασταύρωσης με άλλα κέντρα γνώσης θεωρείται απαραίτητο για την αποφυγή «αιμομικτικών» φαινομένων. Όμως, η πιθανά εκφυλιστική αυτή κατάσταση θεραπεύεται από το γεγονός ότι πολλά μέλη του διδακτικού προσωπικού, αφού σπουδάσουν στο Ε.Μ.Π., κάνουν διδακτορικά ή (όπως ήδη αρχίζει) περνούν μεταδιδακτορικές περιόδους ή περιόδους επισκεπτικών καθηγητών σε καλά Πανεπιστήμια ή Ερευνητικά Κέντρα του εξωτερικού και, συνεπώς, γυρίζοντας «μπολιάζουν» το Ίδρυμα με νέα γνώση και τις νέες τάσεις που αναπτύσσονται διεθνώς. Με αυτόν τον τρόπο το Ε.Μ.Π. έχει αποκτήσει ένα σώμα διδασκόντων που είναι διακεκριμένο επιστημονικά διεθνώς ενώ είναι συγχρόνως και επαρκές αριθμητικά.

Έχουμε έτσι φτάσει στο ζηλευτό επίπεδο να παράγουμε απόφοιτους που αφ' ενός έχουν την ευρύτητα γνώσεων που απαιτούν οι ιδιομορφίες της καθυστερημένης παραγωγικής μας μηχανής και αφ' ετέρου το επίπεδο των γνώσεών τους να μην έχει τίποτα να ζηλέψει διεθνώς**. Μέσα σ' αυτό το κλίμα είναι φυσικό πολλοί από τους εργαζομένους στο Ίδρυμα να το αγαπούν πραγματικά και αρκετοί να το θεωρούν τρόπο ζωής και όχι απλά τόπο εργασίας.

Με αυτούς όμως τους συναδέλφους σαν φόντο, φαντάζουν πολύ παράξενα οι φιγούρες και τα καμώματα «νέων» μελών του Δ.Ε.Π. για τα οποία, προφανώς, το Ίδρυμα τίποτε το ιδιαίτερο δεν αντιπροσωπεύει, για να το πω ήπια. Θα θέσω λοιπόν υπόψη των αναγνώστών του ΠΥΡΦΟΡΟΥ μερικά τέτοια παραδείγματα που έχουν πέσει στην αντίληψή μου, ελπίζοντας ότι η συζήτηση που θα επακολουθήσει, θα βοηθήσει στην ανάπτυξη της ευαισθησίας που όλοι πρέπει να έχουμε απέναντι στο λειτούργημα του πανεπιστημιακού δασκάλου.

(*) Ο Θ. Λουκάκης είναι καθηγητής στο Τμ. Ναυπηγών-Μηχανολόγων Μηχανικών του Ε.Μ.Π.

(**) Αυτό φυσικά ισχύει μόνο για όσους σπουδαστές επιθυμούν να μορφωθούν. Το σύστημα και οι νόμοι επιτρέπουν, δυστυχώς, την εν καιρώ αποφοίτηση και των ημιμαθών. Αυτό όμως είναι ιστορία άλλης φορές.

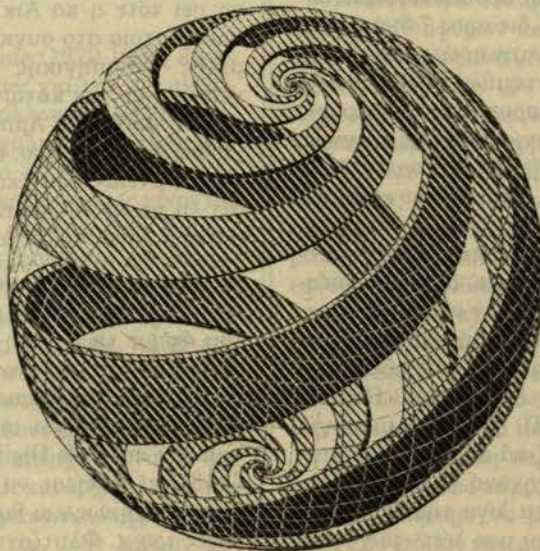
Αρχίζω λοιπόν με την περίπτωση του καθ. Ι. Δαφαλιά, του Γενικού Τμήματος, ο οποίος παραπέμφθηκε στο (ανώτατο) πειθαρχικό συμβούλιο (για μέλη Δ.Ε.Π.) της χώρας με απόφαση της Συγκλήτου, τον Ιούλιο που πέρασε. Οι λόγοι της παραπομπής του ήταν ότι ο κ. Δαφαλιάς απουσίαζε από το Ίδρυμα άνευ αδείας για μεγάλο χρονικό διάστημα. Μα αυτό ήταν επόμενο. Ο κ. Δαφαλιάς, που εργάζεται στο Ίδρυμα από το Μάρτη του 1987, ποτέ δεν εγκατέλειψε τη θέση του στο Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνια, Ντείβις. Όλα αυτά τα χρόνια κατάφερε να εργάζεται και εδώ και εκεί. Το πως γίνεται αυτό θα μας εξηγήσει φαντάζομαι ο ίδιος, ο οποίος, εν πάση περιπτώσει, δεν παρέλειπε να εισπράττει ανελλιπώς τους 14 μισθούς το χρόνο που παρέχει η φτώχη μας χώρα. Το γεγονός όμως αυτό σε συνδυασμό με το ότι ο κ. Δαφαλιάς στις (8) δημοσιεύσεις που έχει διεθνώς τα έτη 1990 και 1991 ανέφερε τον εαυτό του ως καθηγητή του Αμερικανικού Πανεπιστημίου, αποκλειστικά στις πέντε (5), ενώ στις τρεις (3) βάζει τσόντια και τον εδώ τίτλο του, μου προκαλεί παράξενα αισθήματα. Παρόμοια είναι η κατάσταση και με τον άλλο πρόσφατο καθηγητή του Γενικού Τμήματος, τον κ. Χ. Φλυτζάνη. Ο κ. Φλυτζάνης εγκατέλειψε πέρσυ τον Απρίλιο, στη μέση του εξαμήνου, τα διδακτικά του καθήκοντα και έφυγε στο εξωτερικό, όπου είναι Δ/ντής Έρευνας στο Ecole Polytechnique στο Παρίσι. Καθόλου παράξενα δε δεν φαίνεται να αισθάνεται από τη στάση του, αφού στέλνει και του εισπράττουν κανονικά το μισθό του μέχρι σήμερα. Τώρα ο κ. Πρύτανης, με εντολή της Συγκλήτου, τον «ψάχνει» ζητώντας του να παραιτηθεί, ο κ. «συ-

νάδελφος» όμως δεν ευκολύνεται να έρθει να τον συναντήσει!!!

Με βάση τη στάση των παραπάνω, δεν θα πρέπει κανείς να εκπλήσσεται από τα όσα έγραψε πρόσφατα η νεοεκλεγείσα συνάδελφος καθ. Ε. Μαρκενσκόφ στο ΒΗΜΑ. Η κα συνάδελφος, αφού δήλωσε ότι είναι και θέλει να παραμείνει καθηγήτρια σε Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνια, απαίτησε ο νέος νόμος για την ανώτατη παιδεία να της επιτρέψει «να διδάσκει και στην Ελλάδα για ορισμένα διαστήματα» !!! Τόσο μόνο φαίνεται αντέχει το «ψυχοφθόρο» περιβάλλον των ελληνικών Α.Ε.Ι., όπως μας αποκαλεί στην επιστολή της. Το γεγονός ότι η κα Μαρκενσκόφ ανακάλυψε τα παραπάνω μόλις διορίστηκε ως καθηγήτρια στο Ίδρυμα, στην τέταρτη αν δεν κάνω λάθος προσπάθειά της, ηχεί παράξενα στα πολυτεχνειακά αυτιά μου.

Το Ε.Μ.Π. είχε πράγματι προτείνει τη δημιουργία και θέσεων Δ.Ε.Π. περιοδικής απασχολήσεως, πρόταση που δεν εισακούστηκε*. Η θέση όμως που πήρε η κα Μαρκενσκόφ ήταν πλήρους απασχολήσεως και γι' αυτό προκαλεί τώρα κατάπληξη η αλλαγή των όρων του παιχνιδιού που απαιτεί. Αν το Ίδρυμα ήθελε καθηγητή περιοδικής απασχολήσεως, και ο νόμος το επέτρεπε, τέτοια θέση θα προκήρυσσε και τότε πιθανότατα θα είχαμε και πολύ καλύτερες υποψηφιότητες!

Και για τον κ. Δ. Νανόπουλο, πρώην του Γενικού Τμήματος τι να πω! Διορίστηκε, δεν εμφανίστηκε, εισέπραξε όμως ενάμιση εκατομμύριο δρχ. και παραιτήθηκε, όταν η Σύγκλητος τον έστειλε Πειθαρχικό! «Το Πολυτεχνείο τρώει τα παιδιά του» έγραψαν τότε οι κακοπληροφορημένες εφημερίδες, που δεν έχουν κάνει

(*) Αρκετές όμως από τις άλλες προτάσεις της Συγκλήτου ενσωματώθηκαν βελτιώνοντας εν τινι μέτρω το νέο νόμο.

τον κόπο να έρθουν να διαπιστώσουν τη δουλειά που γίνεται και πως καμιά ανάγκη δεν έχουμε από καθηγητές παροδικής απασχόλησης και με παράξενες διεθνώς συνθήκες (κοπάνες, είσπραξη μη δεδουλευμένων, μη συμμετοχή στο κουπί των διοικητικών καθηκόντων κ.λπ.).

Δεν είναι όμως μόνο συνάδελφοι εκ του εξωτερικού που ουδόλως θέλουν να αφοσιωθούν στο Ίδρυμα. Πάρτε π.χ. τον καθ. Κ. Νικολαΐδη του Γενικού Τμήματος που είναι και Δ/της Ινστιτούτου του Εθνικού Ίδρυματος Ερευνών, χωρίς να έχει άδεια από το Ίδρυμα. Ο νέος αυτός συνάδελφος, που φυσικά ελάχιστα ή τίποτε έχει συνεισφέρει στην ανάπτυξη του Ε.Μ.Π., έχει επιτύχει, με την ανοχή ή και τη βοήθεια τη προϊσταμένης αρχής, να θεωρείται επισήμως γι' αυτόν ότι η θέση του καθηγητή στο Ε.Μ.Π. είναι η β' θέση, ενώ η κύρια απασχόλησή του είναι αλλού! Οποίος εξευτελισμός της έννοιας του καθηγητή Α.Ε.Ι. ως δημόσιου λειτουργού! Και έχουμε ακόμη να δούμε ως συνέπεια του θεομού του καθηγητή «πλήρους (μέσα και έξω) απασχολήσεως» που καθιερώθηκε πρόσφατα! Άλλωστε και χωρίς το νέο νόμο ο λέκτορας Γ. Στρατόπουλος του Γενικού Τμήματος είναι «Dean» στο Pearce College, χωρίς άδεια από το Ίδρυμα και η Διοίκηση ψάχνεται να βρει αν αυτό είναι νόμιμο!

Υπάρχει όμως τώρα και μια άλλη διάσταση του προβλήματος που κάνει τα παραπάνω φαινόμενα χειρότερα. Το Πολυτεχνείο έχει πάψει να είναι απλά ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα. Με πολύ γρήγορο ρυθμό έχει μετατραπεί σε «ερευνητικό πανεπιστήμιο», που συναγωνίζεται διεθνώς για την απόκτηση επιχορηγούμενων ερευνητικών έργων. Το γεγονός δε, ότι ο λόγος πόρων που εισρέουν στο Ίδρυμα από τη διεξαγωγή ερευνητικών έργων προς τη συνολική κρατική επιχορήγηση (μισθοί συν τακτικός προϋπολογισμός συν προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων) είναι 4/7 (4 δις προς 7 δις) για το 1992, κατατάσσει το Ίδρυμα μας στην πρώτη κατηγορία ερευνητικών τεχνικών πανεπιστημίων διεθνώς! Από την παραπάνω δραστηριότητα προκύπτουν «κέρδη», που η Σύγκλητος διαθέτει για ενίσχυση της έρευνας, της εκπαίδευσής και της υποδομής. Έτσι μέσα στο 1992 τα Τμήματα πήραν 50 εκατ. δρχ., αγοράστηκε κεντρικό υπολογιστικό σύστημα αντί 200 εκατ. δρχ., (με πραγματική αξία 500 εκατ.), επιχορηγήθηκαν εσωτερικά ερευνητικά προγράμματα με 100 εκατ. δρχ. και συζητείται η αγορά λογισμικού εφαρμογών αξίας 100 εκατ. για γενική χρήση! Γρωτοφανή δηλαδή πράγματα για ελληνικό πανεπιστήμιο, όπως πρωτοφανής είναι κι η συνεργασία του Πανεπιστημίου Αθηνών, του Πανεπιστημίου Πατρών και του Ε.Μ.Π. για τη δημιουργία διαπανεπιστημιακού κέντρου μαζικά παράλληλων υπερυπολογιστών, αρχικά με μια μηχανή με 512 επεξεργαστές*, που θα είναι ένα από τα λίγα της Ευρώπης! Και έρχεται η κα συνάδελφος και μας λέει «ψυχοφθόρους» και ουδόλως προσφέρεται να έρθει να βοηθήσει

να γίνουμε «ψυχοφελείς». Γιατί δηλαδή πρέπει τα οφέλη που προκύπτουν από τη σκληρή δουλειά των ερευνητών του Ίδρυματος, να μοιράζονται και σ' αυτούς που δε βοηθούν την κοινή προσπάθεια ενώ θα μπορούσαν; Πώς θα αισθάνεται ο συνάδελφος καθ. Κ. Παπαηλιού, που εξασφάλισε πρόσφατα πιστώσεις 350 εκατ. για την περαιτέρω ενίσχυση της υπολογιστικής ισχύος του Ίδρυματος, όταν χρήση θα κάνουν και «συνάδελφοι» που θα πάρουν μετά τα αποτελέσματα και θα τα δημοσιεύσουν υπό το όνομα άλλου οργανισμού, πιθανώς ανταγωνιστικού του Ε.Μ.Π. Είναι δε π.χ. γνωστό ότι ο συνάδελφος κ. Γ. Καραγιάννης, του Τμήματος Ηλεκτρολόγων, ηγείται Ερευνητικού Ινστιτούτου στη λειτουργία του οποίου κανένα λόγο δεν έχει το Ε.Μ.Π. και, φυσικά, κανένα όφελος απ' αυτό.

Κάτι λοιπόν θα πρέπει να γίνει για να «μαζευτούν» διάφορες απαράδεκτες καταστάσεις και να τονωθεί το esprit de corps του Ίδρυματος. Δεν αρκεί π.χ. να τιμωρεί ο κ. πρύτανης τους αδικαιολόγητα απουσιάζοντες με στέρηση αποδοχών, όπως π.χ. έχει γίνει για τους καθ. Ι. Φλυτζάνη, Ι. Δαφαλιά και Π. Νικολόπουλο και Χρ. Παπαδημητρίου του Τμήματος Ηλεκτρολόγων. Θα πρέπει οι Πρόεδροι των Τμημάτων και οι Δ/ντες των Τομέων να φροντίσουν για τη νόμιμη παρουσία όλου του προσωπικού που τους ανήκει. Δεν θα πρέπει άλλωστε να ξεχνούν ότι ο νέος νόμος 2083/92, τους αποδίδει μέχρι και ποινικές ευθύνες αν δε το κάνουν (αρθ. 8, §7).

Είναι όμως πραγματικά ψυχοφθόρο να λείπει η συντριπτική πλειοψηφία του προσωπικού των Τμημάτων (ΕΔΤΠ) λόγω «απεργίας» για τρεις μέρες, και μετά το ίδιο προσωπικό να δηλώνει υπεύθυνα σε ποσοστό 50% ότι «εργάστηκε» και συνεπώς πρέπει να αμειφθεί. Τι να πει τότε η κα Αικ. Καρασαρίνη, που δουλεύει ως καθαρίστρια στο συγκρότημα εργαστηρίων Αεροδυναμικής - Ναυπηγικής - Υδρ. Μηχανών, που περίπου το χειμώνα με την καταιγίδα ήρθε με τα πόδια, μέσα στα χιόνια, από τους Αμπελόκηπους στου Ζωγράφου για να δουλέψει και που, σε πρόταση να της αποδοθεί «εύφημος μνεία» που έκανα, ο κ. πρύτανης απάντησε** ότι «η με αφοσίωση εκτέλεση του καθήκοντος δεν αποτελεί λόγο αποδόσεως ευφήμου μνείας»!!

Και τι να πει επίσης ο συνάδελφος κ. Τ. Σέλλης του Τμήματος Ηλεκτρολόγων, που μετά την εκλογή του άφησε τη μόνιμη θέση του στις Η.Π.Α. και ήρθε εδώ πριν ένα χρόνο κομίζοντας ως προίκα και μεγάλο ερευνητικό συμβόλαιο από την Ε.Ο.Κ. αξίας 200 εκ. δρχ. και συστοιχία υπολογιστών αξίας 36 εκατ. δρχ. από την εταιρεία Digital. Το σεβαστό όμως Υπουργείο Παιδείας αρνείται να τον διορίσει «ελλείψει πιστώσεων»!! Μήπως και θα γινόταν να του έδιναν τις αποδοχές του κ. Φλυτζάνη, αφού ο τελευταίος έχει και το Γαλλικό μισθό του;

(*) Ας μη δυσανασχετήσουν τα μέλη του Ε.Μ.Π. που δεν γνωρίζουν ορισμένα από τα νέα αυτού του άρθρου. Είναι φρέσκα, των τελευταίων ημερών και καλά που υπάρχει και ο Πυρφόρος!

(**) Αριθ. Πρωτ. 4696/26.6.92